

جغرافیا و روابط انسانی، پاییز ۱۴۰۱، دوره ۵، شماره ۱، صص ۸۲-۶۶

بررسی عوامل مؤثر در بهبود فضاهای دامداری روستایی در توسعه ی دامداری روستایی (مطالعه

موردی روستای دازمیرکنده، استان مازندران)

معصومه امیری بشلی^۱، آناهیتا حسینی*^۲، امیر امیری^۳

۱- دانش آموخته دکتری تخصصی جغرافیا و برنامه ریزی شهری از دانشگاه آزاد اسلامی تهران مرکزی

۲- دانش آموخته دکتری تخصصی جغرافیا و برنامه ریزی روستایی از دانشگاه تربیت مدرس

Seyedeh.anahita.hosseini@gmail.com

۳- دانشجوی دکتری تخصصی جغرافیا و برنامه ریزی روستایی، دانشگاه شهید بهشتی

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۱/۰۷/۱۶

تاریخ دریافت: ۱۴۰۱/۰۶/۲۸

چکیده

امروزه توسعه دامداری های سنتی به ویژه در روستاهای کشور امری بدیهی به نظر می رسد، متأسفانه در راستای صنعتی شدن واحدهای دامپروری توجه کافی به ساختمان ها و تاسیسات دامداری های کوچک روستایی به عمل نمی آید، جهت بالا بردن سطوح کمی و کیفی فضاهای دامی در سطح کشور در سال ۱۳۷۳ محورهای مطالعاتی زیر در برنامه کوتاه مدت در دفتر تحقیقات معاونت امور دام وزارت جهاد کشاورزی مورد مطالعه، بررسی و تحقیق قرار گرفته است. این طرح دارای مراحل مختلفی است که عبارتند از: ۱) بررسی و شناخت وضع موجود: شامل مراحل از قبیل شناخت نوع مصالح بومی، فرهنگ ساخت، فرهنگ نگهداری دام، دسترسی به امکانات بالقوه و بالفعل منطقه و برآورد اقتصادی می باشد. ۲) تهیه ضوابط، استانداردها و اصول طراحی در تیب بندی فضاهای دامی: اهدافی از قبیل مطالعات شرایط نگهداری دام، استانداردهای فضایی جهت دامداری های بومی، تهیه ضوابط بهداشتی، مطالعات اقلیمی را دارا می باشد. از اینرو تحقیق حاضر به بررسی عوامل مؤثر در بهبود ساختمان ها و فضاهای دامداری در روستای دازمیرکنده که از توابع شهرستان ساری می باشد، می پردازد که با جمع آوری داده ها از طریق استفاده از پرسشنامه انجام شد. ۳ فرضیه برای این پژوهش در نظر گرفته شده و تجزیه تحلیل آن در دو سطح توصیفی و استنباطی بوده است. و با استفاده از روش آماری SPSS و آزمون استقلال صفات به اثبات رسیده اندبا توجه به اثبات فرضیه ها می توان نتیجه گرفت که طراحی ساختمان های مناسب دامداری بر اساس ضوابط و اصول و با توجه به اقلیم منطقه، توجه به میزان آب مصرفی - میزان نیاز به فضاهای باز و بسته در استانداردهای فضایی و استفاده از مصالح بومی و رعایت بهداشت و آگاهی در طراحی مناسب فضای دامداری به گسترش و بهبود دامداری و بهره دهی دام کمک می کند.

واژگان کلیدی: روستا، دامداری روستایی، عوامل اقلیمی، فضاهای دامداری

مقدمه

از جمله مشخصه های بارز مناطق روستایی که آن ها را از شهر و شهرنشینی متمایز میسازد مشاغلی است که ساکنان این مناطق بواسطه شرایط اقلیمی-اجتماعی و فرهنگی دارا می باشند. و در این میان دامداری یکی از مشاغلی است که از گذشته های دور به عنوان نماد فعالیت های تولیدی روستا بشمار می رفته، البته شیوه نگهداری این دامها متناسب با نوع شکل گیری روستا متفاوت بوده ولی بیشتر آنها دام های خود را روزها در مراتع و چراگاههای اطراف روستا و شبها در آغلی که در محل سکونت خود احداث کرده بودند نگهداری می نمودند، متأسفانه در سالهای اخیر به لحاظ تغییر شیوه زندگی مردم و عدم دقت مسئولان مربوطه، این حرفه تولیدی دستخوش چالش های فراوانی گردیده است که در صورت عدم چاره اندیشی به موقع ممکن است از گردونه فعالیت تولیدی خارج شده و شاغلان این عرصه به جمع بیکاران یا شاغلان کاذب بیبوندند و از این به بعد ما با روستاهایی روبرو خواهیم شد بدون دامدار و دام و بدون فرآورده های دامی که همه می بایست از شهر تهیه شود. چرا که از یک طرف دامدار توانایی آن را ندارد که زمینی بدور از روستا خریداری و تبدیل به دامداری علمی نماید. و از طرف دیگر احداث جایگاه علمی دام نیز احتیاج به اعتبارات کلان دارد که از توان دامدار سنتی خارج است و با این وصف دیگر نه در روستا و نه خارج از روستا دامدار سنتی اجازه و توان ادامه فعالیت نخواهد داشت مگر اینکه اقدامی بجا و شایسته و مدبرانه از طرف مسئولان امر صورت گیرد. امید است در این تحقیق اهدافی چون مطالعه ی دانش بومی در جهت طراحی جایگاه دام و استفاده از آن و ارائه راهکارهای مناسب در جهت طراحی جایگاه های دامداری بهینه، دنبال می گردد. از این رو محقق با ۳ فرض اینکه ممکن است میزان نیاز فضاهای باز و بسته به آب مصرفی از عوامل مؤثر در استانداردهای فضایی و توسعه دامداری در روستا باشد و دوم اینکه عدم استفاده از مصالح بومی، رعایت بهداشت و عدم آگاهی در طراحی نامناسب فضا های دامداری منجر به عدم گسترش آن گردیده و در آخر اینکه عامل اقلیم در چگونگی ساخت و تعبیه فضای دامداری و نوع بنا آن مؤثر می باشد به تحقیق از نوع کاربردی توصیفی-تحلیلی می پردازد که در نهایت با جمع آوری اطلاعات و داده های مورد نیاز به تحلیل آن ها می پردازد.

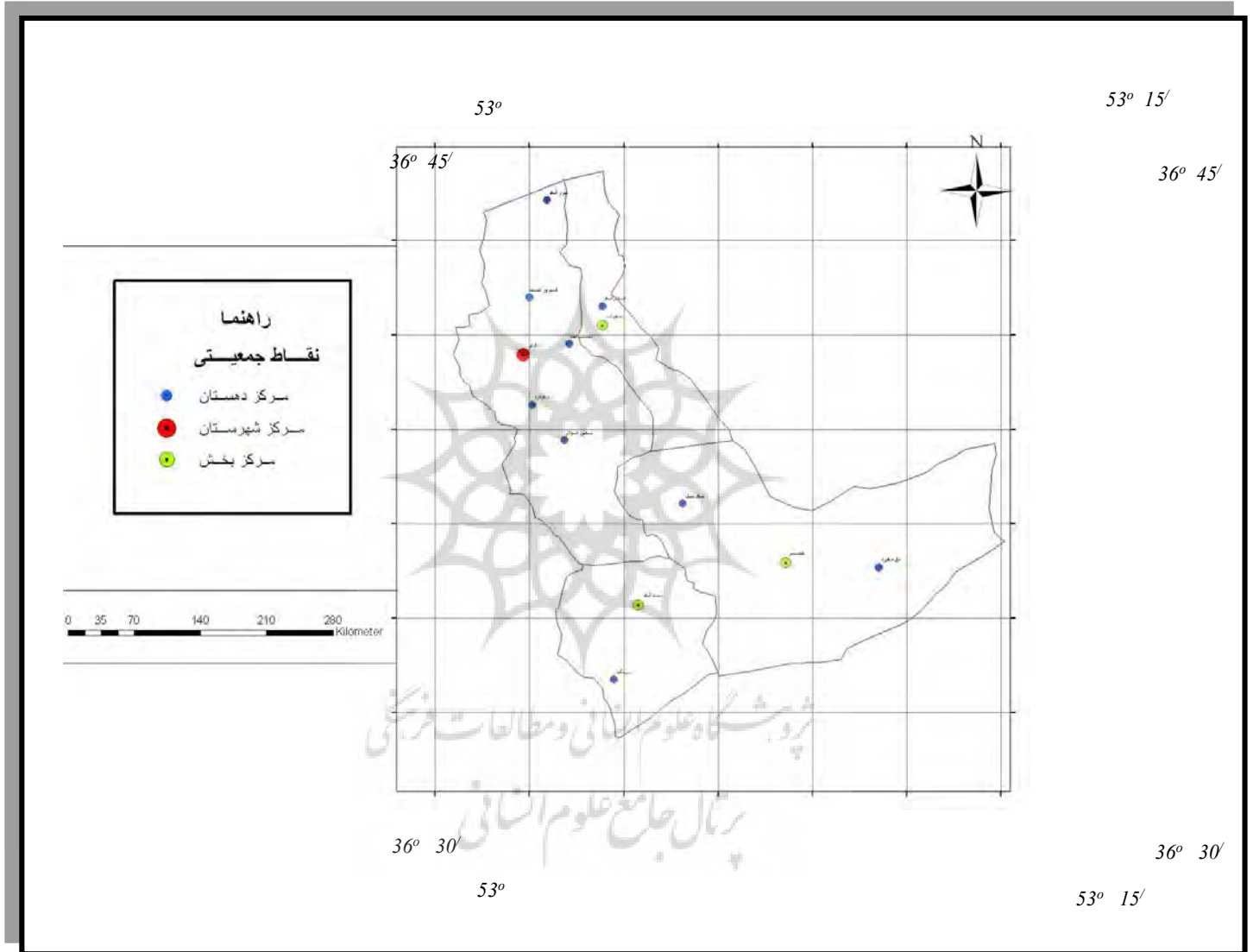
که در نهایت با توجه به شرایط منطقه که در رابطه با گاوداری های نیمه صنعتی و سنتی وجود دارد جایگاه

مناسب را برای گاو‌داری تهیه می‌نماییم.

محدود جغرافیایی منطقه مورد مطالعه :

روستای دازمیرکنده به لحاظ موقعیت جغرافیایی در شمال شهرستان ساری واقع شده است که فاصله آن تا مرکز شهر ساری ۱۸ کیلومتر می‌باشد از نظر تقسیمات اداری - سیاسی روستای مذکور در دهستان رودپی از بخش مرکزی شهرستان واقع شده است. روستای دازمیرکنده از سمت شمال به قاجار خیل ارتباط دارد و از سمت جنوب با محور ارتباطی خزر آباد (به فاصله ۲ کیلومتری) متصل می‌گردد. از سمت غرب به اراضی زراعی روستای عباسعلی کش و از سمت شرق به محور خزر آباد محدود می‌گردد. با توجه به موقعیت خاص جغرافیایی واقع شدن در عرض ۳۶ درجه و ۴۲ دقیقه شمالی و در طول ۵۳ درجه و ۴ دقیقه شرقی و متوسط ارتفاع ۵ متر از سطح دریا کاملاً در پهنه جلگه واقع گردیده است.

- مبانی نظری :

- تعاریف

- اقتصاد روستایی:

اقتصاد روستایی جنبه های مادی زندگی ساکنان روستا را در بر می گیرد و شامل کلیه فعالیت های اقتصادی است که نیازهای مادی روستاییان را تامین می نماید. به طور کلی فعالیت های اقتصادی روستاها در سه محور اصلی کشاورزی، صنعت و خدمات قرار دارد که هر کدام محتاج بحث ویژه خود است و صورت گسترده آن به شکل زیر است: کشاورزی: زراعت، باغداری، بهره برداری از جنگل ها و علفزارها، دامداری، صید و شکار صنایع: صنایع روستایی، صنایع دستی، خدمات (مهدوی، ۱۳۸۴، ص ۱۶۸)

- دامداری:

در برخی از نقاط کشور صد در صد درآمد روستاییان از دامداری تامین می شود. بیان توزیع و الگوهای دامداری، جمعیت دامدار، تراکم و میزان تولیدات دامی در کشور بسیار مشکل است دو اصطلاح دامپروری و دامداری در مطالعات روستایی گاهی به جای یکدیگر به کار برده می شوند؛ ولی به نظر می رسد که دامداری نگهداری تعداد مشخصی دام است برای یک مدت طولانی (مثلا چند سال) که طی آن دامدار هر ساله از محصولات دامی آن ها اعم از شیر، پشم و یا گوشت و... استفاده می کند؛ ولی دامپروری اصولا نگهداری و پرورش دام برای مدتی کوتاه (چند ماه) به منظور افزایش گوشت دام می باشد که در اصطلاح (پروراندی) گفته می شود. (مهدوی، ۱۳۸۴، ص ۱۹۳)

شناخت عوامل اقلیمی:

اقلیم تا آنجا که در تأثیر بر معماری مطرح می گردد نتیجه عواملی چون تابش آفتاب، دما، رطوبت هوا، وزش باد و میزان بارندگی است. (فخار طوسی، ۱۳۷۳، ص ۳۹)

بحث: (آزمون ها)

به طوری که قبلا عنوان گردید جامعه آماری تحت بررسی، جامعه دامداران روستا می باشد که با توجه به فرضیه های ارائه شده پرسش نامه ای تهیه گردید و بین خانوارهای دامدار توزیع و جمع آوری گردید.

جامعه آماری: خانوارهای دامدار روستای دازمیرکنده
حجم جامعه آماری: ۲۷ خانوار
در این پژوهش برای اندازه گیری حجم نمونه از فرمول کوچران با سطح اطمینان ۹۵ درصد استفاده شد.

$$n = \frac{N^2 u^2 \frac{1-\alpha}{2}}{N^2 + u^2 \frac{1-\alpha}{2}}$$

2: واریانس

N: حجم جامعه

سطح احتمال:

خطای حد:

تعداد پرسشنامه ها ۲۷ نسخه بود که همه تکمیل شده اند. اطلاعات بدست آمده از پرسشنامه مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت که با توجه به نتایج ارائه شده فرضیه ها مورد بررسی قرار می گیرد.

فرضیه یک: به نظر می رسد میزان نیاز فضاهای باز و بسته به آب مصرفی از عوامل موثر در استانداردهای فضایی و توسعه دامداری در روستا می باشد.

آزمون فرضیه یک

در مورد فرضیه یک: چهار سوال مطرح گردید (سوال ۱ و ۲ و ۳ و ۴) که نتایج آب به شرح زیر می باشد:

- ۱- فضای باز جهت پرورش دام تا چه حد موثر است.
- ۲- میزان آب مصرفی در سلامتی دام تا چه حد موثر است.
- ۳- تأثیر در نظر گرفتن جایگاه گوساله طبق استانداردهای فضایی در بهبود و رشد آنها چقدر است.
- ۴- به نظر شما در نظر گرفتن استانداردها و ضوابط تا چه حد به سلامت و بهبود رشد دام کمک می کند.

مراحل انجام فرضیه ۱ :

رابطه معنا داری بین میزان آب مصرفی - میزان نیاز به فضاهای باز و بسته و عوامل موثر در استاندارد های فضایی و توسعه دامداری وجود ندارد.

1 : H_0

رابطه معنا داری بین میزان آب مصرفی - میزان نیاز به فضاهای باز و بسته و عوامل موثر در استاندارد های فضایی و توسعه دامداری وجود دارد.

H_a

۲: ۰/۰۵

$$3: K(X_1, X_2, \dots, X_n) = \sum_{i=1}^s \sum_{j=1}^t \frac{(m_{ij} - m_{ij}^e)^2}{m_{ij}}$$

$$w(X^2, X_1^2, (S-1)(t-1))$$

$$4: w(X^2, X^2_{0/95,9})$$

جدول شماره ۱. فراوانی تجربی در مورد فرضیه یک

گزینه	سوال	خیلی کم	کم	زیاد	خیلی زیاد	مجموع
۱		۴	۸	۴۸	۴۰	۱۰۰
۲		۴	۱۱	۴۵	۴۰	۱۰۰
۳		۱۱	۱۸	۴۵	۲۶	۱۰۰
۴		۴	۱۱	۴۵	۴۰	۱۰۰
جمع		۲۳	۴۸	۱۸۳	۱۴۶	۴۰۰

جدول شماره ۲. فراوانی نظری محاسبه شده مربوط به فرضیه یک

۵/۷۵	۱۲	۴۵/۷۵	۳۶/۵
۵/۷۵	۱۲	۴۵/۷۵	۳۶/۵
۵/۷۵	۱۲	۴۵/۷۵	۳۶/۵
۵/۷۵	۱۲	۴۵/۷۵	۳۶/۵

پرویشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
 برتال جامع علوم انسانی

جدول شماره ۳ محاسبه مقدار عددی ملاک آزمون در مورد فرضیه یک

$\frac{(m_{ij} - m_{ij})^2}{m_{ij}}$	$m_{ij} - m_{ij}$	m_{ij}	m_{ij}
۰/۵۳	۱/۷۵	۵/۷۵	۴
۱/۳۳	۴	۱۲	۸
۰/۲۳	۳/۲۵	۴۵/۷۵	۴۸
۰/۳۳	۳/۵	۳۶/۵	۴۰
۰/۵۳	۱/۷۵	۵/۷۵	۴
۰/۰۸	۱	۱۲	۱۱
۰/۰۱	۰/۷۵	۴۵/۷۵	۴۵
۴/۷۹	۳/۵	۳۶/۵	۴۰
۴/۷۴	۵/۲۵	۵/۷۵	۱۱
۳	۶	۱۲	۱۸
۰/۰۱	۰/۷۵	۴۵/۷۵	۴۵
۳	۱۰/۵	۳۶/۵	۲۶
۰/۵۳	۱/۷۵	۵/۷۵	۴
۰/۰۸	۱	۱۲	۱۱
۰/۰۱	۰/۷۵	۴۵/۷۵	۴۵
۳	۱۰/۵	۳۶/۵	۲۶
۲۲/۲			

$$X^2 \text{ s t } \frac{(m_{ij} - m_{ij})}{m_{ij}} \quad ۲۲.۲$$

$$۲۲.۲ \quad ۱۶.۹۱ \quad k \quad w$$

چون مقدار عددی ملاک آزمون کننده در ناحیه بحرانی قرار می گیرد لذا فرضیه H_0 رد و فرضیه مقابل پذیرفته می شود و به این قضاوت ۹۵ درصد اطمینان داریم. (آذر، عادل، ۱۳۸۹، ص ۲۶۹)

فرضیه دو : به نظر می رسد عدم استفاده از مصالح بومی و عدم رعایت بهداشت و عدم آگاهی در طراحی نامناسب فضای دامداری به عدم گسترش آن می انجامد.

در مورد فرضیه دو شش سوال مطرح گردید (سوالات ۵ و ۶ و ۷ و ۸ و ۹ و ۱۰) که نتایج آن به شرح زیر می باشد .

- ۱- تأثیر استفاده از مصالح بومی به لحاظ اقتصادی تا چه میزان است.
- ۲- تأثیر استفاده از چاه دفن لاشه برای دامداری تا چه میزان است.
- ۳- ایجاد تهویه در جلوگیری از بیماری دام تا چه حد ضروری است.
- ۴- تنظیم درجه حرارت در دامداری در رشد و سلامتی حیوان تا چه حد موثر است.
- ۵- به نظر شما استفاده از حوضچه جهت ضد عفونی کردن چکمه ها تا چه حد در سلامتی و بهداشت دام موثر است.
- ۶- نحوه دفع زباله های دامی تا چه حد در حفظ بهداشت موثر است.

آزمون فرضیه ۲

فرضیه دو : رابطه معناداری بین عدم استفاده از مصالح بومی و عدم رعایت بهداشت و عدم آگاهی در طراحی نامناسب فضای دامداری به عدم گسترش آن وجود ندارد .

$H_0 : 1$

رابطه معناداری بین عدم استفاده از مصالح بومی و عدم رعایت بهداشت و عدم آگاهی در طراحی نامناسب فضای دامداری به عدم گسترش آن وجود دارد

Ha

۲: ۰/۰۵

$$۳: K(X_1, X_2, \dots, X_n) \quad X^2 \quad K \quad s \quad t \quad \frac{(m_{ij} - m_{ij})^2}{m_{ij}}$$

$$w(X^2 \quad X_1^2, (S-1)(t-1))$$

$$۴: w(X^2 \quad X^2 / ۹۵, ۱۵)$$

جدول شماره ۴. فراوانی تجربی مربوط به فرضیه دوم

گزینه	سوال	خیلی کم	کم	زیاد	خیلی زیاد	مجموع
۵		۴	۳۰	۴۴	۲۲	۱۰۰
۶		۱۱	۲۳	۴۰	۲۶	۱۰۰
۷		۱۱	۱۶	۴۰	۳۳	۱۰۰
۸		۱۱	۱۱	۳۷	۴۵	۱۰۰
۹		۱۱	۱۱	۴۱	۳۷	۱۰۰
۱۰		۴	۱۱	۴۵	۴۰	۱۰۰
جمع		۴۸	۱۰۲	۲۷۴	۱۸۳	۶۰۰

جدول شماره ۵. فراوانی نظری مربوط به نظریه دوم

۸	۱۷	۴۵/۶	۳۰/۵
۸	۱۷	۴۵/۶	۳۰/۵
۸	۱۷	۴۵/۶	۳۰/۵
۸	۱۷	۴۵/۶	۳۰/۵
۸	۱۷	۴۵/۶	۳۰/۵
۸	۱۷	۴۵/۶	۳۰/۵

جدول شماره ۶ محاسبه مقدار عددی ملاک آزمون کننده در مورد فرضیه دوم

$\frac{(m_{ij} - m_{ij}^2)^2}{m_{ij}}$	$m_{ij} - m_{ij}^2$	m_{ij}	m_{ij}
۲	۴	۸	۴
۹/۹۴	۱۳	۱۷	۳۰
۰/۰۵	۱/۶	۴۵/۶	۴۴
۲/۳۶	۸/۵	۳۰/۵	۲۲
۱/۱۲	۳	۸	۱۱
۱/۲	۶	۱۷	۲۳
۰/۶۸	۵/۶	۴۵/۶	۴۰
۰/۶۶	۴/۵	۳۰/۵	۲۶
۱/۱۲	۳	۸	۱۱
۰/۰۵	۱	۱۷	۱۶
۰/۶۸	۵/۶	۴۵/۶	۴۰
۰/۲	۲/۵	۳۰/۵	۲۳
۰/۱۲	۸	۸	۷
۲/۱۱	۶	۱۷	۱۱
۱/۵	۸/۶	۴۵/۶	۳۷
۶/۸	۱۴/۵	۳۰/۵	۴۵
۱/۱۲	۳	۸	۱۱
۰/۹	۴	۱۷	۱۱
۰/۴	۴/۶	۴۵/۶	۴۱
۱/۳۸	۶/۵	۳۰/۵	۳۷
۲	۴	۸	۴
۲/۱۱	۶	۱۷	۱۱
۰/۰۰۷	۰/۶	۴۵/۶	۴۵
۲/۹	۹/۵	۳۰/۵	۴۰
۴۲/۳		مجموع	

$$K \quad s \quad t \quad \frac{(m_{ij} - m_{ij})^2}{m_{ij}} \quad ۴۲.۳$$

$$۴۲.۳ \quad ۲۴.۹۹ \quad k \quad w$$

چون مقدار عددی ملاک آزمون کننده در ناحیه بحرانی قرار می گیرد لذا فرضیه H_0 رد و فرضیه مقابل پذیرفته می شود و به این قضاوت ۹۵ درصد اطمینان داریم. (آذر، عادل، ۱۳۸۹، ص ۲۶۹)

آزمون فرضیه سوم

فرضیه سوم: به نظر : به نظر می رسد اقلیم در چگونگی ساخت و ساز بنا و فضاهای دامداری روستا موثر بوده است.

در مورد فرضیه سوم چهار سوال (سوال ۱۱ و ۱۲ و ۱۳ و ۱۴) مطرح گردید که اطلاعات حاصل از آن به شرح زیر است.

۱۱- به نظر شما اقلیم در انتخاب مصالح و فرم فضایی دامداری تا چه حد موثر است.

۱۲- آیا دمای هوای منطقه در چگونگی ساخت و ساز دامداری شما تأثیر گذاشته است.

۱۳- در ساخت و ساز دامداری جهت تابش آفتاب تا چه حد تأثیر گذار بوده است.

۱۴- میزان تأثیر جهت وزش باد در احداث جایگاه دامداری شما تا چه حد بوده است.

فرضیه ۲: رابطه معناداری بین اقلیم و چگونگی ساخت و ساز بنای دامداری روستا وجود ندارد .

$H_0 : 1$

رابطه معناداری بین اقلیم و چگونگی ساخت و ساز بنای دامداری روستا وجود دارد .

H_a

۲: ۰/۰۵

$$۳: K(X_1, X_2, \dots, X_n) = X^2 \cdot K \cdot \frac{s \cdot t \cdot (m_{ij} - m_{ij})^2}{m_{ij}}$$

$$w(X^2 = X_1^2, (S-1)(t-1))$$

$$۴: w(X^2 = X^2 / 95, 9)$$

جدول شماره ۷. فراوانی تجربی در مورد فرضیه سوم

گزینه سوال	خیلی کم	کم	زیاد	خیلی زیاد	مجموع
۱۱	۷	۱۹	۴۸	۲۶	۱۰۰
۱۲	۴	۲۲	۴۸	۲۶	۱۰۰
۱۳	۶	۴۴	۳۰	۲۶	۱۰۰
۱۴	۴	۱۱	۴۰	۴۵	۱۰۰
جمع	۴۱	۷۶	۱۶۶	۱۴۵	۴۰۰

جدول شماره ۸. فراوانی نظری مربوط به فرضیه سوم

۱۰/۲۵	۱۹	۴۱/۵	۳۶/۲۵
۱۰/۲۵	۱۹	۴۱/۵	۳۶/۲۵
۱۰/۲۵	۱۹	۴۱/۵	۳۶/۲۵
۱۰/۲۵	۱۹	۴۱/۵	۳۶/۲۵

جدول شماره ۹. مقدار محاسبه عددی ملاک آزمون کننده در مورد فرضیه سوم

$\frac{(m_{ij} - m_{ij})^2}{m_{ij}}$	$m_{ij} - m_{ij}$	m_{ij}	m_{ij}
۱/۰۳	۳/۲۵	۱۰/۲۵	۷
۰	۰	۱۹	۱۹
۱/۱	۶/۵	۴۱/۵	۴۸
۲/۸	۱۰/۲۵	۳۶/۲۵	۲۶
۳/۸	۶/۲۵	۱۰/۲۵	۴
۰/۴۷	۳	۱۹	۲۲
۱/۰۱	۶/۵	۴۱/۵	۴۸
۲/۸	۱۰/۲۵	۳۶/۲۵	۲۶
۲۴	۱۵/۷۵	۱۰/۲۵	۲۶
۳۲	۲۵	۱۹	۴۴
۳/۱	۱۱/۵	۴۱/۵	۳۰
۲/۸	۱۰/۲۵	۳۶/۲۵	۲۶
۳/۸	۶/۲۵	۱۰/۲۵	۴
۳/۳	۸	۱۹	۱۱
۰/۰۵	۱/۵	۴۱/۵	۴۰
۲/۱۱	۸/۷۵	۳۶/۲۵	۴۵
۸۴/۱۷	مجموع		

$$k w \quad ۱۶.۹۱ \quad ۸۴.۱۷$$

چون مقدار عددی ملاک آزمون کننده در ناحیه بحرانی قرار می گیرد لذا فرضیه H_0 رد و فرضیه مقابل پذیرفته می شود و به این قضاوت ۹۵ درصد اطمینان داریم . (آذر، عادل، ۱۳۸۹، ص ۲۶۹)

- نتیجه گیری :

- با توجه به زلزله رعایت اصول ساختمان سازی و مقاومت آن در برابر نیروهای زلزله نیز حائز اهمیت می باشد.
- به دلیل رطوبت زیاد بهتر است از ایجاد کوران در مناطق گرم و مرطوب استفاده شود.
- جهت مناسب ساختمان در روستا، همواره از جنوب به سمت شرق بوده و ساختمانهای متمایل به غرب، از لحاظ استفاده از گرمای خورشید مناسب نیستند.
- لزوم استفاده از مصالح بومی جهت پیشگیری از رواج فرهنگ استفاده از فولاد با توجه به کمبود نوع مصالح
- از مصالحی که دارای خلل و فرج زیاد هستند برای عدم لانه گزینی جانوران در پوشش سطوح باید جلوگیری شود و حتی الامکان از مصالح صاف مانند پلاستر سیمان که قابلیت شعله افکنی و شستشو را دارا باشند باید استفاده نمود.
- جهت اقتصادی کردن طرح بهتر است از آجر کاری مشبک در پنجره ها به جای پروفیل های چوبی و فلزی استفاده نمود.
- جایگاه به نوعی طراحی شود که از تابش نور خورشید مناسب استفاده شود.
- لبه آخور جهت استفاده بهتر باید حالت نیمدایره و مدور را دارا باشد.
- جهت رعایت بهداشت انسان و دام و جلوگیری از بیماریهای مشترک، احداث راهروی تغذیه که در طرحها نیز آمده است مناسب می باشد.
- توصیه می شود از آن جایی که در حدود ۹ ماه از سال در استان مازندران دمای متوسط هوا از ۲۸ درجه سانتی گراد بالاتر است و گاو شیری اصیل در این دما تحت تنش گرمایی قرار داشته و مصرف خوراک آن تا حدود ۲۰ درصد کاهش می یابد. این امر کاهش تولید شیر دام را در بر خواهد داشت و منجر به بروز ناهنجاریهای ها و بیماری برای دام می گردد. لذا توصیه می شود

از نصب و احداث موانع مصنوعی در مکان نگهداری دام ها و بهار بند ها پرهیز شود . لذا توصیه می شود که به جای دیوار با مصالح بومی از نرده استفاده شود . برای پیشگیری از اثرات سوء کوران زمستانی توصیه می شود از پرده های برزنت و دیوار موقت در یک سمت گاوداری استفاده شود .

منابع

- ۱- آذر. عادل و منصور مومنی (۱۳۸۹)، آمار و کاربرد آن در مدیریت، انتشارات سمت ##
- ۲- حافظ نیا. محمد رضا (۱۳۸۷)، مقدمه ای بر روش تحقیق در علوم انسانی، انتشارات سمت ##
- ۳- سازمان مسکن و شهرسازی استان مازندران ##
- ۴- سعیدی. عباس (۱۳۷۷)، مبانی جغرافیای روستایی، انتشارات سمت ##
- ۵- طرح هادی روستای دازمیرکنده (۱۳۸۲)، شهرستان ساری، بنیاد مسکن استان مازندران ##
- ۶- فخار طوسی. محمد (چاپ اول ۱۳۷۳)، اصول تپ بندی جایگاه های دام در اقالیم مختلف کشور، معاونت امور دام ##
- ۷- گزورش اجتماع اقتصادی شهرستان ساری (۱۳۸۳)، سازمان مدیریت و برنامه ریزی ##
- ۸- گزارش توسعه استان مازندران (۱۳۸۸)، دفتر برنامه ریزی و بودجه ##
- ۹- مهدوی. مسعود (۱۳۸۴)، جغرافیای روستایی ایران، انتشارات سمت. ##